

دانشگاه شهید بهشتی

مرکز آموزش الکترونیکی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی

طراحی نرم افزار آموزش دلبستگی ایمن به مادران باردار

استادان راهنما

دکتر مرتضی رضایی زاده دکتر محمدحسن پرداختچی

استاد مشاور

دکتر سعید قنبری

اساتید داور

دکتر امیر رضا اصنافی دکتر فرنوش اعلامی

پژوهشگر

زهرا فتاحی عدل

تاریخ:

بهمن ۱۳۹۶

تقدیم به محمد مهدی و

فاطمه بهار عزیزم

سرچشمه های شکل

گیری این پژوهش و

همه ی کودکان

ایران سرافراز

سپاسگزارم از

جناب آقای دکتر پیرداختچی

جناب آقای دکتر رضایی زاده

جناب آقای دکتر قنبری

و سرکار خانم بهار بندعلی

که پایگاه ایمنی فراهم نمودند برای به ثمر نشستن این پژوهش

با سپاس فراوان از

همسرم

و

خانواده عزیزم

که دلبستگی ایمن را برایم معنا کردند

چکیده:

دلبستگی پیوند عاطفی نسبتاً پایداری است که بین نوزاد و یک یا تعداد بیشتری از افرادی که نوزاد در تعامل منظم و دائمی با آنها می باشد ایجاد میشود. افزایش امنیت دلبستگی بین مادر و کودک سرآغاز تحول بهینه در بسیاری از قلمروهای اجتماعی و هیجانی است و شکست در برقراری چنین رابطه ای سرآغاز مشکلات هیجانی و رفتاری دوران تحول است. بدین منظور پژوهش حاضر با هدف طراحی نرم افزاری به منظور تسهیل آموزش دلبستگی ایمن به مادران باردار انجام شده است. در این پژوهش ابتدا نیازهای مادران باردار در زمینه آموزش دلبستگی ایمن شناسایی شدند، سپس فرایندهای مطلوب آموزشی از نظر اساتید روانشناسی مورد بررسی قرار گرفتند که داده های هر دو مرحله از طریق مصاحبه های نیمه ساختار یافته گرد آوری شدند. مصاحبه ها در چهار گام کد گذاری شدند: گام اول، شناسایی شواهد، گام دوم استخراج مفاهیم از شواهد و گام سوم استخراج مقوله از مفاهیم و در نهایت تعریف مقولات، که مقولات به دست آمده در حقیقت همان راه حل های مورد نیاز ما برای طراحی نرم افزار هستند. این راه حل ها عبارتند از: ارتقاء حساس بودن مادر، بهبود پاسخدهی مادر، ارتقا در دسترس بودن مادر، تامین نیاز دلبستگی کودک، تامین نیاز اکتشافی کودک، برقراری تعادل بین این دو نیاز اکتشافی و دلبستگی، ایفای نقش فعال پدر، اکتساب و به اشتراک گذاری تجربه مادران، بهبود خود تنظیمی مادر، برنامه خود مراقبتی مادر و شکل گیری چرخه امنیت در خانواده. سپس با استفاده از راه حل های به دست آمده اقدام به طراحی نرم افزار گردیده است، که برای طراحی نرم افزار مدل ساخت نمونه اولیه انتخاب شده است. به منظور دستیابی به نقطه اتصالی برای برقراری تعامل بین راه حل های نظری و اجرای آنها در نرم افزار مراحل مختلف آن نوشته شد که همه مراحل دارای منطق پشتیبان بوده و ریشه در داده های کیفی و مبانی نظری پژوهش داشته اند، پس از طراحی اولیه، نرم افزار در اختیار ۲۰ نفر از مادران شرکت کننده در کلاسهای بیمارستان تخصصی زنان شهر همدان قرار گرفت و نظر آنان به وسیله پرسشنامه محقق ساخته جمع آوری گردید. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده های آماری نشان دهنده این موضوع است که با توجه به مهارت نسبی مادران در کار با گوشی های هوشمند، مسیرها و فرایندهای طراحی نرم افزار برای آنان ساده بوده و همچنین داده های کیفی حاصل از پرسشنامه نشان دهنده کارآیی و جذابیت این نرم افزار برای مادران نمونه مورد نظر بوده است.

کلید واژگان: نرم افزار، دلبستگی ایمن، مادران باردار

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

Error! Bookmark not defined.	۱-۱ مقدمه
Error! Bookmark not defined.	۲-۱ تعریف و بیان مساله
Error! Bookmark not defined.	۳-۱ اهمیت و ضرورت
Error! Bookmark not defined.	۴-۱ اهداف پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۱-۴-۱ هدف اصلی
Error! Bookmark not defined.	۲-۴-۱ اهداف فرعی
Error! Bookmark not defined.	۵-۱ سوالات پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۶-۱ تعاریف مفاهیم و اصطلاحات پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۷-۱ چهارچوب پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۸-۱ موقعیت مکانی و زمانی
Error! Bookmark not defined.	۹-۱ جمع بندی

فصل دوم: ادبیات پژوهش

Error! Bookmark not defined.	۱-۲ مقدمه
Error! Bookmark not defined.	۲-۲ دلبستگی، تو برای من مهم هستی
Error! Bookmark not defined.	۱-۲-۲ به چه کسی دلبسته می شویم
Error! Bookmark not defined.	۲-۲-۲ مراحل دلبستگی
Error! Bookmark not defined.	۳-۲-۲ ارزیابی دلبستگی
Error! Bookmark not defined.	۴-۲-۲ طبقه بندی کیفیت دلبستگی در نوزاد
Error! Bookmark not defined.	۵-۲-۲ ویژگی های دلبستگی ایمن
Error! Bookmark not defined.	۶-۲-۲ عوامل موثر بر دلبستگی ایمن
Error! Bookmark not defined.	۷-۲-۲ جایگاه پدر در دلبستگی، نقشی متفاوت
Error! Bookmark not defined.	۸-۲-۲ اهمیت رفتار حساس
Error! Bookmark not defined.	۱-۸-۲-۲ آموزش والدین برای حساس شدن

Error! Bookmark not defined.....	۹-۲-۲ فراهم نمودن پایگاهی ایمن برای اکتشاف
Error! Bookmark not defined.....	۱۰-۲-۲ الگوهای کاری درونی
Error! Bookmark not defined.....	۱۱-۲-۲ ارتباط بین کیفیت دلبستگی کودک و رفتار و بازنمایی‌های والدین
defined.	
Error! Bookmark not defined.....	۱۲-۲-۲ مداخله‌ها و برنامه‌های پیشگیرانه
Error! Bookmark not defined.....	۳-۲ نرم افزار
Error! Bookmark not defined.....	۱-۳-۲ اهداف مهندسی نرم افزار
Error! Bookmark not defined.....	۲-۳-۲ فعالیتهای لازم جهت تولید نرم افزار
Error! Bookmark not defined.....	۳-۳-۲ مدل‌های توسعه نرم افزار
Error! Bookmark not defined.....	۴-۲ سابقه انجام پژوهش
Error! Bookmark not defined.....	۱-۴-۲ اثربخشی آموزش دلبستگی
Error! Bookmark not defined.....	۲-۴-۲ پژوهش‌های پیش بین مرتبط با دلبستگی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۴-۲ مطالعه رابطه دلبستگی با سایر متغیرها
Error! Bookmark not defined.....	۴-۴-۲ شناسایی ادراک از دلبستگی
Error! Bookmark not defined.....	۵-۴-۲ پژوهش‌های مقایسه ای بین انواع سبک‌های دلبستگی
Error! Bookmark not defined.....	۶-۴-۲ طراحی و ارزیابی دوره های آموزشی دلبستگی
Error! Bookmark not defined.....	۵-۲ شکاف تحقیقاتی
Error! Bookmark not defined.....	۶-۲ جمع بندی

فصل سوم: روش تحقیق

Error! Bookmark not defined.....	۱-۳ مقدمه
Error! Bookmark not defined.....	۲-۳ جدول روش شناسی
Error! Bookmark not defined.....	۳-۳ پارادایم پژوهش
Error! Bookmark not defined.....	۴-۳ طرح پژوهش
Error! Bookmark not defined.....	۵-۳ روش پژوهش
Error! Bookmark not defined.....	۶-۳ جامعه پژوهش
Error! Bookmark not defined.....	۷-۳ نمونه و روش نمونه گیری
Error! Bookmark not defined.....	۸-۳ روش گردآوری داده‌ها

Error! Bookmark not defined.	۹-۳ ابزار گرد آوری داده‌ها
Error! Bookmark not defined.	۱۰-۳ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
Error! Bookmark not defined.	۱۱-۳ روایی و پایایی
Error! Bookmark not defined.	۱-۱۱-۳ روایی مصاحبه نیمه ساختارمند
Error! Bookmark not defined.	۲-۱۱-۳ پایایی مصاحبه نیمه ساختارمند
Error! Bookmark not defined.	۳-۱۱-۳ روایی پرسشنامه محقق ساخته
Error! Bookmark not defined.	۴-۱۱-۳ پایایی پرسشنامه محقق ساخته
Error! Bookmark not defined.	۱۲-۳ جمع بندی

فصل چهارم: تجزیه تحلیل داده‌ها

Error! Bookmark not defined.	۱-۴ مقدمه
Error! Bookmark not defined.	۲-۴ یافته‌های مربوط به سوال اول پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۳-۴ یافته‌های مربوط به سوال دوم پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۴-۴ یافته‌ها مربوط به سوال سوم پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۱-۴-۴ مدل نمونه اولیه
Error! Bookmark not defined.	۲-۴-۴ راه حل‌ها
Error! Bookmark not defined.	۳-۴-۴ جدول معرفی پلاگین
Error! Bookmark not defined.	۴-۴-۴ جدول فرایند های نرم افزار «specification»
Error! Bookmark not defined.	۵-۴-۴ تصویر کلی نرم افزار
Error! Bookmark not defined.	۶-۴-۴ سناریوی پلاگین
Error! Bookmark not defined.	۷-۴-۴ انگیزاننده‌ها
Error! Bookmark not defined.	۸-۴-۴ نحوه رصد کاربر
Error! Bookmark not defined.	۹-۴-۴ نحوه ارزیابی کاربر
Error! Bookmark not defined.	۵-۴ یافته‌های سوال چهارم پژوهش
Error! Bookmark not defined.	۱-۵-۴ یافته‌های کمی
Error! Bookmark not defined.	۲-۵-۴ داده‌های کیفی
Error! Bookmark not defined.	۳-۵-۴ نتیجه گیری از یافته‌ها

Error! Bookmark not defined...... ۶-۴ جمع بندی

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined...... ۱-۵ مقدمه

Error! Bookmark not defined...... ۲-۵ خلاصه یافته ها

Error! Bookmark not defined...... ۳-۵ بحث و نتیجه گیری در مورد یافته ها

Error! Bookmark not defined...... ۴-۵ نوآوری تحقیق

Error! Bookmark not defined...... ۵-۵ کاربردهای تحقیق

Error! Bookmark not defined...... ۶-۵ پیشنهادهای پژوهشی و اجرایی

Error! Bookmark not defined...... ۷-۵ محدودیت های پژوهش

Error! Bookmark not defined...... ۸-۵ جمع بندی

Error! Bookmark not defined...... منابع فارسی

Error! Bookmark not defined...... منابع انگلیسی

Error! Bookmark not defined...... پیوست الف) سؤالات مصاحبه

Error! Bookmark not defined...... پیوست ب) تست کاربردپذیری (قابلیت استفاده)

Error! Bookmark not defined...... پیوست ج) متن پیاده سازی شده مصاحبه ها

جدول ۱-۲	اثربخشی آموزش دلبستگی	Error! Bookmark not defined.
جدول ۲-۲	پژوهش‌های پیش بین مرتبط با دلبستگی	Error! Bookmark not defined.
جدول ۳-۲	مطالعه رابطه دلبستگی با سایر متغیرها	Error! Bookmark not defined.
جدول ۴-۲	شناسایی ادراک از دلبستگی	Error! Bookmark not defined.
جدول ۵-۲	پژوهش‌های مقایسه ای بین انواع سبک‌های دلبستگی	Error! Bookmark not defined.
جدول ۶-۲	طراحی و ارزیابی دوره های آموزشی دلبستگی	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱-۳	روش شناسی	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱-۴	شواهد گفتاری مرتبط با نیازهای آموزشی مادران	Error! Bookmark not defined.
جدول ۲-۴	مفاهیم اولیه مرتبط با نیازهای آموزشی مادران	Error! Bookmark not defined.
جدول ۳-۴	مقوله های مرتبط با نیازهای آموزشی مادران	Error! Bookmark not defined.
جدول ۴-۴	تعریف و تبیین مقوله های بدست آمده در رابطه با نیازهای آموزشی مادران	Error! Bookmark not defined.
جدول ۵-۴	شواهد گفتاری مرتبط با فرآیندهای آموزشی مطلوب	Error! Bookmark not defined.
جدول ۶-۴	مفاهیم اولیه مرتبط با فرآیندهای آموزشی مادران	Error! Bookmark not defined.
جدول ۷-۴	مقوله های مرتبط با فرآیندهای آموزشی مطلوب	Error! Bookmark not defined.
جدول ۸-۴	تعریف مقوله های به دست آمده در رابطه با فرآیندهای آموزشی مطلوب	Error! Bookmark not defined.
جدول ۹-۴	تعریف راه حل های بدست آمده	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۰-۴	معرفی پلاگین	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۱-۴	فرآیندهای نرم افزار	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۲-۴	سطح تحصیلات مادران شرکت کننده در ارزیابی نرم افزار	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۳-۴	مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال اول	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۴-۴	مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال دوم	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۵-۴	مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال سوم	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۶-۴	مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال چهارم	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۷-۴	مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال پنجم	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۸-۴	مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال ششم	Error! Bookmark not defined.
جدول ۱۹-۴	مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال هفتم	Error! Bookmark not defined.

- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۰ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال هشتم
- Error! Bookmark not defined.** ... جداول ۴-۲۱ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال نهم
- Error! Bookmark not defined.** .. جداول ۴-۲۲ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال دهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۳ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال یازدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۴ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال دوازدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۵ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال سیزدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۶ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال چهاردهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۷ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال پانزدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۸ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال شانزدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۲۹ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال هفدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۳۰ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال هجدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۳۱ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال نوزدهم
- Error! Bookmark not defined.** جداول ۴-۳۲ مربوط به توزیع فراوانی و معناداری آزمون سوال بیستم
- Error! Bookmark not defined.**..... جدول ۵-۱ راه حل های بدست آمده برای طراحی نرم افزار

شکل ۱-۱ چهارچوب پژوهش	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱-۲ مبانی نظری	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱-۲ مدل آبخاری برگرفته از (سامرویل، ۱۳۹۱)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۲-۲ مدل افزایشی برگرفته از (پرسمن، ۱۳۸۷)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۳-۲ مدل کاربردی توسعه سریع، برگرفته از (رشیدی، ۱۳۹۳)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۴-۲ پارادایم ساخت نمونه برگرفته از (رشیدی، ۱۳۸۸)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۵-۲ مدل فرایند توسعه نرم افزار مبتنی بر مولفه برگرفته از (رشیدی، ۱۳۹۳)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۶-۲ مدل توسعه همزمان برای تولید نرم افزار، برگرفته از (رشیدی، ۱۳۹۳)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۷-۲ مدل حلزونی برگرفته از (پرسمن، ۱۳۸۷)	Error! Bookmark not defined.
شکل ۸-۲ سابقه انجام پژوهش	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱-۴ مقوله های بدست آمده برای نیازهای مادران	Error! Bookmark not defined.
شکل ۲-۴ مقوله های فرآیندهای آموزشی مطلوب برای تامین نیازهای مادران	Error! Bookmark not defined.
شکل ۳-۴ تصویر کلی نرم افزار	Error! Bookmark not defined.
شکل ۴-۴ صفحه اصلی نرم افزار	Error! Bookmark not defined.
شکل ۵-۴ صفحه مربوط به مشاور	Error! Bookmark not defined.
شکل ۶-۴ صفحه مربوط به روزنوشت	Error! Bookmark not defined.
شکل ۷-۴ صفحه مربوط به شبکه دانش	Error! Bookmark not defined.
شکل ۸-۴ صفحه مربوط به شبکه اجتماعی	Error! Bookmark not defined.
شکل ۹-۴ صفحه مربوط به کودک ایمن	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۰-۴ صفحه مربوط به مدیریت احساسات	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱۱-۴ صفحه مربوط به برنامه ریزی	Error! Bookmark not defined.
شکل ۱-۵ صفحه اصلی نرم افزار	Error! Bookmark not defined.